

AZ AKUT STROKE ELLÁTÁS AKTUÁLIS KÉRDÉSEI

Bereczki Dániel dr.¹,
Csiba László dr.²,
Ajtay András dr.³

¹Semmelweis Egyetem,
Neurológiai Klinika,
Budapest,

²Debreceni Egyetem OEC,
Neurológiai Klinika,
Debrecen,

³Országos Egészségbiztosító Pénztár,
Elemzési és Szakmai Ellenőrzési
Főosztály, Budapest

Míg a XX. század elején a fertőző betegségek jelentették Magyarországon a fő halálokat, a század végére a kardiovaszkuláris betegségek és a daganatos betegségek vették át a vezető szerepet. A kardiovaszkuláris betegségek közé soroljuk az ateroszklerózis következményeit: az iszkémiás szívbetegséget, a cerebrovaszkuláris betegségeket, a perifériás artériás betegségeket és a veseelégtelenséget. A cerebrovaszkuláris betegségek a fejlett országokban 2-3. halállokként vannak jelen, és a magatehetetlen, másoknak kiszolgáltatott állapot leggyakoribb okozói.

A cikk online változata
megtalálható a
www.olo.hu weboldalon.

A CEREBROVASKULÁRIS BETEGSÉGEK FELOSZTÁSA

A cerebrovaszkuláris betegségek a volt szocialista országokban – köztük Magyarországon is – jóval gyakoribbak, mint Nyugat-Európában, vagy az Egyesült Államokban. Ezzel a fődiagnózissal az OEP adatai szerint hazánkban évente 110-130 ezer személy kerül kórházba. Az éves összes kórházi felvétel 6%-ára tehát cerebrovaszkuláris betegség miatt kerül sor. Ezen betegcsoport ápolási ideje alapján becsült kórházi ágyfoglalása 2005-ben 4300, az ágylépítések után 2008-ban 3600 ágy volt, ami 3-4 nagyobb megyei kórház éves teljes értékével azonos.

A cerebrovaszkuláris betegségek 4 fő csoportja (1):

- klinikai tünetekkel nem járó agyi érbetegség,
- az agy akut vérkeringési zavara következtében kialakuló olyan kórállapotok, amelyekben a neurológiai göctünetek 24 órán

túl fennállnak, vagy 24 órán belül halállal végződnek (stroke),

c) vaszkuláris demencia,

d) hipertenzív encephalopathia.

Európai populációban – így hazánkban is – a stroke-ok kb. 85%-a iszkémiás, 15%-a vérzéses eredetű (2). A vérzéses eredetű stroke-ok többsége agyi állományvérzés, kisebb csoportot képeznek a szubarachnoideális térben kialakult vérzések.

Stroke után a betegek kb. 25%-a meghal az első évben, további 5%-a a második évben (3). Éppen ezért hangsúlyozni kell, hogy az európai viszonylatban rossz magyarországi kardiovaszkuláris mortalitási és morbiditási adatokért a szívinfarktus mellett a cerebrovaszkuláris betegségek is nagymértékben felelősek. A halálozási adatokon túl fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy a stroke-ot túlélő betegek jelentős része olyan tartós károsodást szenved (beszédzavar, féloldali bénulás, nyelészavar stb.), amelyek miatt tartósan mások segítségére szorul (4). A stroke pszichés kö-

